

Pārtikas un veterinārais
dienests

DARBĪBAS STRATĒGIJA 2021–2027

Saturs

Vispārīgā daļa	4
Misija	4
Vīzija	5
Vērtības	5
Mērķgrupas	5
Darbības spējas	6
Institucionālās prioritātes, to mērķi un rezultāti	14
Darbības virzieni	18
Pielikums	31

pasts@pvd.gov.lv

www.pvd.gov.lv

<https://www.facebook.com/PVDienests>

twitter.com/pvd_gov_lv

Lietotie saīsinājumi

BIOR	Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts "BIOR"
DG SANTE	Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorāts
EFSA	Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde
EK	Eiropas Komisija
EP	Eiropas Padome
ES	Eiropas Savienība
LAD	Lauku atbalsta dienests
LDC	Lauksaimniecības datu centrs
OIE	Pasaules dzīvnieku veselības organizācija
PVD	Pārtikas un veterinārais dienests
RKP	robežkontroles punkts
ZM	Zemkopības ministrija

Vispārīgā daļa

PVD ir ZM pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas organizē un veic normatīvajos aktos noteiktās valsts uzraudzības un kontroles funkcijas. PVD juridisko statusu nosaka Ministru kabineta 2005. gada 22. februāra noteikumi Nr. 142 „Pārtikas un veterinārā dienesta nolikums”.

“Pārtikas un veterinārā dienesta darbības stratēģija 2021 – 2027” (turpmāk – Stratēģija) ir institūcijas kapacitātes attīstības un pārvaldības dokuments, kurā aprakstīti pasākumi, kā, sinerģiski plānojot pieejamos resursus, veikt deleģētās valsts funkcijas – pārtikas aprites, veterinārās valsts uzraudzības un robežu kontroles izpildes pasākumus laika posmā no 2021. līdz 2027.gadam.

PVD darbība iekļaujas ZM rīcībpolitikas darbības virzienā “Pārtikas un dzīvnieku barības nekaitīguma, pārtikas higiēnas un kvalitātes, dzīvnieku veselības, veterināro zāļu drošuma, dzīvnieku labturības un aizsardzības nodrošināšana”. Stratēģija ir sagatavota, pamatojoties uz MK 2015. gada 28. aprīļa instrukciju Nr. 3. „Kārtība, kādā izstrādā un aktualizē institūcijas darbības stratēģiju un novērtē tās ieviešanu”, Zemkopības ministrijas 22.04.2021. rīkojumu nr.60 “Par Zemkopības ministrijas darbības stratēģiju 2021.- 2027.gadam” un Zemkopības ministrijas norādēm.

PVD darbības stratēģijas izpilde izvērsta dokumentā “Latvijas Republikas valsts daudzgadu kontroles plāns pārtikas aprites, veterinārajā un augu veselības valsts uzraudzībā 2020. – 2022.gadam” un ikgadējā PVD darbības plānā. Stratēģijas īstenošanai pieejamie finanšu līdzekļi tiek noteikti ikgadējā budžeta plānošanas procesā un apstiprināti likumā par valsts budžetu.

PVD darbības tiesiskumu nodrošina ģenerāldirektors, kurš vienlaicīgi ir arī valsts galvenais pārtikas un veterinārais inspektors. PVD ģenerāldirektors izveido PVD iekšējās kontroles un lēmumu pieņemšanas un pārbaudes sistēmu.

Latvijā saskaņā ar Eiropas Savienības pamatnostādņiem tiek piemērots vienots tiesiskais regulējums, īstenojot pieeju „no lauka līdz galdam”, nodrošinot ne tikai pārtikas nekaitīgumu un kvalitāti, bet arī dzīvnieku veselību un labturību, tādējādi veicinot visas sabiedrības veselību. Pārtikas nekaitīguma jomā PVD īsteno kopēju politiku gan attiecībā uz ES ražotiem, gan no trešajām valstīm importētiem pārtikas produktiem, novēršot apdraudējumu patērētāju veselībai un risinot arī globālus uzdevumus, tādus kā antimikrobiālās rezistences un pārtikas infekciju izplatības ierobežošana. Paralēli PVD attīstīta un atbalsta profesionālo funkciju attīstību digitālajā vidē, veicinot mūsdienīgāku, ātrāku un pieejamāku sadarbību gan iekšējā PVD komunikācijā, gan komunikācijā ar klientiem.

MISIJA

PVD darbības virsmērķis (misija), kas noteikts PVD nolikumā, ir: “atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei nodrošināt patērētājiem nekaitīgas un drošas pārtikas, dzīvnieku barības, dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu (kas nav derīgi cilvēku patēriņam) un veterināro zāļu kvalificētu un efektīvu valsts uzraudzību un apriti, kā arī dzīvnieku veselības un labturības, ciltsdarba, nepārtikas preču drošuma un fitosanitāro robežkontroles prasību ievērošanu.”

VĪZIJA

PVD ir Latvijas sabiedrībā respektēta un ārvalstīs atpazīstama valsts uzraugošā iestāde, kas inovatīvi īsteno principu "nekaitīga un kvalitatīva pārtika no lauka līdz galdam".

VĒRTĪBAS

PVD vērtības noteiktas "Pārtikas un veterinārā dienesta ētikas kodeksā":

- Objektivitāte, taisnīgums un neitralitāte
- Atklātība un lojalitāte
- Godprātība, profesionāla kompetence un konfidencialitāte
- Ekonomija un efektivitāte.

MĒRĶGRUPAS

Lai nodrošinātu savu misiju, PVD savas kompetences ietvaros sadarbojas ar šādām svarīgākajām mērķgrupām:

Mērķgrupas nosaukums	Mērķgrupu būtiskākās intereses un vajadzības
ES un starptautiskās institūcijas	Sadarbība ar ES un starptautiskajām institūcijām normatīvā regulējuma ieviešanā un līdzdarbība jaunu normatīvo prasību izstrādē. Ziņošana par normatīvā regulējuma prasību pārkāpumiem (RAS, TRACES) un sadarbība ārkārtas gadījumos. Starptautiskās sadarbības attīstība projektu ieviešanā.
Saeima, Ministru kabinets, Zemkopības ministrija, citas ministrijas, valsts iestādes un kontrolējošās institūcijas.	Līdzdalība normatīvo aktu un politikas plānošanas dokumentu izstrādē Aktuālā informācija par situāciju nozarē un attīstības plāniem, tostarp par finansējuma apmēru. Sadarbība valsts uzraudzībā un kontrolē.
Nozares uzņēmēji, dzīvnieku īpašnieki / turētāji	PVD sniegto pakalpojumu ērta pieejamība, tostarp nodrošināta iespēja pieprasīt un saņemt pakalpojumus attālināti. Konsultācijas ar nozares darbību saistītos jautājumos, kuri ietilpst PVD kompetencē. Uzņēmumu atzīšanas un reģistrācijas pakalpojumi. Dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu veterinārā (veselības) sertifikācija. Uzņēmējdarbības nodrošināšana, sniedzot nepieciešamos profesionālos novērtējumus par dzīvnieku veselību un uzņēmumu darbības atbilstību veterinārajām prasībām.

Sabiedrība kopumā	<p>Regulāra aktuālās informācijas saņemšana par konstatētajiem pārkāpumiem un produktiem, kuru lietošana varētu radīt draudus veselībai.</p> <p>Operatīvas saziņas iespēja ar PVD neatliekamās situācijās (iespēja iesniegt sūdzību), ziņot par aizdomīgiem uzņēmumiem vai tirgū esošiem produktiem.</p> <p>Sabiedrības informēšana par aktualitātēm dzīvnieku veselības jomā gan Latvijā, gan ES un citās valstīs, kā arī par citām PVD uzraudzībā esošām jomām (veterināro zāļu aprīte, barības aprīte, labturība), ja konstatēts kāds apdraudējums cilvēku veselībai.</p>
Dažādas nozares asociācijas, sabiedriskās organizācijas	<p>Informēšana par uzraudzības jomas aktualitātēm, kopīga problēmjaudājumu apspriešana, diskusija par normatīvā regulējuma pilnveidošanas nepieciešamību, specifisku jautājumu skaidrošana šim nolūkam organizētās sanāksmēs u.c.</p>
PVD nodarbinātie	<p>Profesionālā kompetence.</p> <p>Skaidrs un samērīgs pienākumu un atbildības sadalījums.</p> <p>Droša, atbilstoša darba vide.</p> <p>Atbilstošs atalgojums.</p> <p>Positīvs sabiedrības vērtējums par paveikto.</p>

PVD darbības spējas

Ievads

PVD elastīgi adaptē savus cilvēku un materiālos resursus atbilstoši jaunām deleģētām funkcijām piešķirto valsts budžeta līdzekļu ietvaros. Vienmēr ir augsti vērtēta profesionāla sadarbība ar nozares pārstāvjiem, kuru loks, ņemot vērā PVD kompetenci, ir ļoti plašs – ietver gan fiziskas, gan juridiskas personas un daudzveidīgus uzņēmējdarbības veidus. Periodiski nākas risināt krīzes situācijas, piemēram, dzīvniekiem bīstamu infekcijas slimību uzliesmojumus vai pārtikas izraisītas cilvēku saslimšanas gadījumus, kas prasa operatīvu resursu reorganizāciju un ātru profesionālu rīcību.

PVD divas reizes ir bijis atzīts par iniciatīvas *Konsultē vispirms* līderi. Klienti ir augstu novērtējuši normatīvo aktu prasību izskaidrošanas darbu, pieeju risku vērtēšanā un mērķtiecību uzraudzības prioritāšu noteikšanā.

PVD institūcijām un pašvaldībām, lai veicinātu godīgu komercpraksi. Viena no redzamākajām sadarbības ar citām valsts PVD aktivitātēm šajā jomā ir "Zaļā publiskā iepirkuma" produktu atbilstības iepirkuma līguma nosacījumiem kontrole izglītības, sociālās aprūpes un ārstniecības iestāžu ēdināšanas uzņēmumos.

Veikta virkne pasākumu, tostarp dzīvnieku laboratoriskā izmeklēšana, lai Latvija saglabātu oficiāli brīvas valsts statusu no nozīmīgām valsts uzraudzībai pakļautām slimībām. 2019.gadā Pasaules dzīvnieku veselības organizācija atzina Latviju par brīvu no klasiskā cūku mēra.

PVD ir izstrādāta mobilā aplikācija, kas dod iespēju inspektoriem pārbaudes laikā aizpildīt protokolu elektroniski, tādējādi samazinot inspekcijas laiku uzņēmumā un padarot kontroli efektīvāku.

Pieaugot starptautiskās tirdzniecības ar dzīvniekiem aktivitātēm pasaulē, cilvēku intensīvas ceļošanas ietekmē, kā arī piedzīvojot klimata pārmaiņas, pastāv arvien lielāki draudi dažādu infekcijas slimību izplatībai un jaunu slimību attīstībai, tāpēc PVD kā kompetentajai iestādei dzīvnieku veselības jomā arī turpmāk jāiegulda resursi gan augsti kvalificēta personāla, gan materiāli tehniskās bāzes uzturēšanā, savus pienākumu pildot kā iekšzemē, tā uz ES ārējās robežas ar Krieviju un Baltkrieviju, ostās un lidostā.

Administratīvā uzbūve

PVD veido centrālā pārvalde (4 departamenti, no kuriem 1 veic horizontālās atbalsta funkcijas, un 5 daļas, no kurām 3 veic horizontālās funkcijas), kā arī 11 teritoriālās struktūrvienības. PVD darbu vada ģenerāldirektors. Struktūrshēma apskatāma tīmekļvietnē www.pvd.gov.lv. PVD struktūrvienības darbojas saskaņā ar apstiprinātiem reglamentiem.

PVD darbības virzieni parādīti Stratēģijas pielikumā.

Personāls

PVD par galveno resursu uzskata personālu. Ģenerāldirektors, sadarbībā ar Resursu vadības departamentu un atbilstošo struktūrvienību, nodrošina, lai personāla resursi un kompetence atbilst PVD veicamo funkciju apjomam.

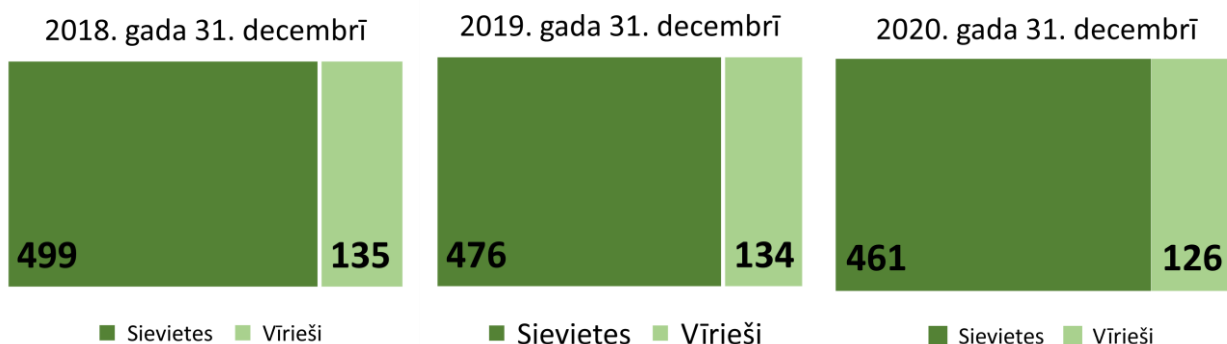
PVD ir klasificētas 629¹ amata vietas un struktūra ir organizēta tā darbības un funkciju virzienos: pārtikas aprites valsts uzraudzība, veterinārā valsts uzraudzība, veterinārā, fitosanitārā, pārtikas nekaitīguma un nepārtikas preču drošuma robežkontrole, pārtikas krāpniecības un ēnu ekonomikas atklāšana, dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu eksporta uzraudzība, kā arī PVD pārvaldība (skat. pielikumā).

2020. gada 31. decembrī PVD bija nodarbināti 597 darbinieki un amatpersonas.

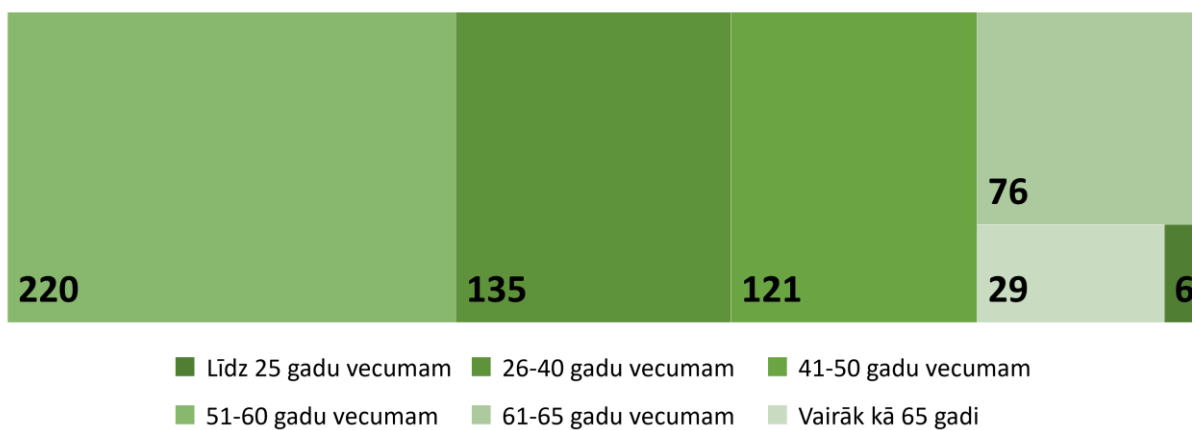
- Sadalījums pēc dzimuma. No PVD nodarbinātajiem lielākā daļa ir sievietes.

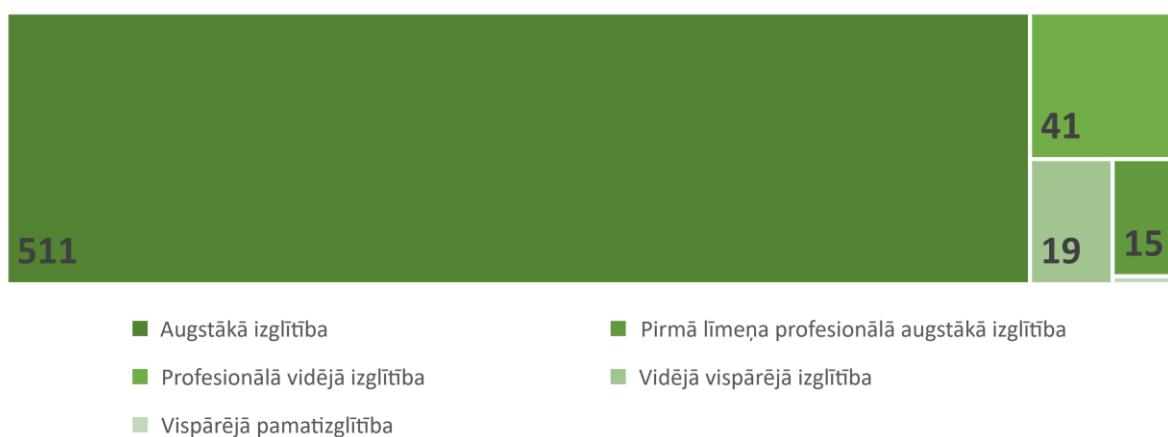
¹ Dati uz 2021. gada 1. jūniju

- Sadalījums pēc vecuma 2021. gada 1. jūnijā. Lielākā daļa PVD nodarbināto (220) ir vecumā no 51 līdz 60 gadiem.

- Sadalījums pēc izglītības 2021. gada 1. jūnijā. Lielākā daļa nodarbināto (511) ir ar augstāko izglītību.

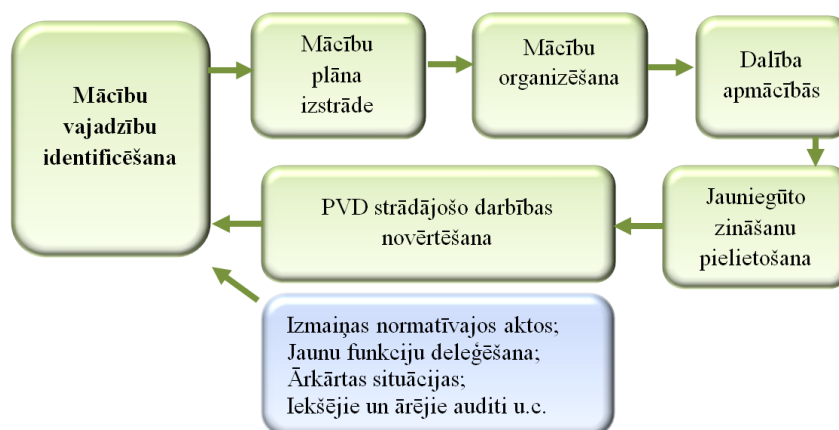
- Personāla rotācijas koeficients 2020.gadā ir 0,10 un tam ir tendence samazināties.

Lai arī personāla rotācija pēdējos četros gados samazinās, tomēr personāla apjoms profesionālās uzraudzības jomās ir nepietiekams (vakances inspektoru un veterinārārstu (veterinārā ekspertīze kautuvē) amatos, kā arī funkciju pieaugums), lai izpildītu PVD noteiktos galvenos uzdevumus nepieciešamajā kvalitātē un apmērā.

PVD uzraudzībā esošo objektu oficiālo kontroli nodrošina inspektori ar pilnvarojumu noteiktā jomā, kā arī veterinārārsti kautuvēs. PVD personāla darbība un attīstība esošo finanšu līdzekļu ietvaros tiek nodrošināta vairākos pasākumu kopumos: amatu klasifikācijā, personāla atlasē, primārajā profesionālajā apmācībā, ikgadējā profesionālajā iekšējā apmācībā, profesionālajā ārējā apmācībā, pieredzes apmaiņas pasākumos, ārkārtas situācijās un citos pasākumos, kuros iegūst vai papildina nepieciešamās kompetences.

Apmācību sistēma balstās uz profesionālo saturu, prasībām normatīvajos aktos un uz PVD noteiktu vienotu mācību/kvalifikācijas paaugstināšanas procesu norisi.

PVD nodarbināto izvirzītās vērtības, kuras papildina PVD Ētikas kodeksā noteiktos vērtību virzienus (skatīt "Vērtības"):

- Profesionalitāte – nodarbinātais ļoti labi pārzina savas darbības jomas teorētisko un praktisko zināšanu un prasmju bāzi, prot pārliecinoši pielietot ikdienas darbā atbilstošajā situācijā.
- Lojalitāte – atbilstošajā situācijā ar savu darbu un attieksmi nodarbinātais pauž uzticību PVD, nodarbinātais ir godīgs un atbildīgs profesionālo lēmumu pieņemšanā.
- Komunikācija – atbilstošā situācijā nodarbinātā pieklājīga, cieņpilna un uz risinājumu vērsta saruna (gan mutiska, gan rakstiska) gan ar klientu, gan ar kolēģi, gan ar citu iestāžu pārstāvjiem, kā arī nodarbinātais prot uzklaustīt un piedāvāt efektīvākus risinājumus.
- Godīgums – nodarbinātais savā darbā un lēmumu pieņemšanā ir taisnīgs, pamatots un vienlīdzīgs.
- Atbildība – nodarbinātais veic viņam uzdotos pienākumus, dod atbildi, paskaidro un pamato savu rīcību vai lēmumu, ir gatavs uzņemties atbildību par kļūdām un rast risinājumus.

Finanses

PVD atbildībā ir valsts budžeta līdzekļi šādu budžeta apakšprogrammu nodrošināšanai:

20.01.00 "Pārtikas nekaitīguma un dzīvnieku veselības valsts uzraudzība un kontrole";

70.06.00 "Izdevumi citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošanai".

Budžeta apakšprogrammas 20.01.00 "Pārtikas nekaitīguma un dzīvnieku veselības valsts uzraudzība un kontrole" ietvaros tiek nodrošināta iestādes pamatdarbība, kā finansējuma avoti ir valsts budžeta dotācija un ieņēmumi no iestādes sniegtajiem maksas pakalpojumiem, un citi pašu ieņēmumi.

Resursi izdevumu segšanai, milj.euro

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	7.73	7.70	9.25	11.10	10.71	10.71
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	3.45	4.89	4.71	4.97	4.74	4.74
Kopā	11.18	12.59	13.96	16.07	15.45	15.45

Budžeta apakšprogrammas 70.06.00 "Izdevumi citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošanai" (programma "Dzīvnieku infekcijas slimību profilakses un apkarošanas, mikroorganismu rezistences uzraudzības, kā arī pārtikas produktu un dzīvnieku barības nekaitīguma un kvalitātes nodrošināšanas pasākumi") ietvaros tiek īstenoti uzraudzības pasākumi dzīvnieku veselības jomā un uzraudzības pasākumi pārtikas un dzīvnieku barības nekaitīguma jomā, kur izdevumi var mainīties atkarībā no EK atbalstāmajām izdevuma pozīcijām, kas iekļautas uzraudzības pasākumos, epidemioloģiskās situācijas Latvijā, kā arī citiem apstākļiem, kuri šobrīd nav paredzami. EK līdzfinansē tikai atsevišķus pasākumus programmu ietvaros – citus līdz 100% apmērā, citus tikai līdz 75% vai mazāk, bet citiem ir noteikts konkrēts līdzfinansējums par attiecīgo izdevumu pozīciju. Lai realizētu uzraudzības pasākumus kopumā, ir nepieciešams finansējums no Latvijas valsts budžeta, bet pēc katra uzraudzības pasākuma īstenošanas EK līdzfinansējums tiek atgriezts Latvijas valsts budžetā.

Resursi izdevumu segšanai, milj.euro

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	3.81	4.21	2.92	2.92	2.92	2.92

PVD pamatfunkciju īstenošanai ilgstoši ir bijis nepietiekams budžeta finansējums.

Kopš 2008.gada pastāvīgi tiek veikta uzraudzības procesu pārskatīšana, analīze un optimizācija, lai valsts uzraudzība tiktu veikta atbilstošā līmenī, tomēr cilvēkresursu kapacitāte ir ierobežota, un tas traucē celt pakalpojumu sniegšanas kvalitāti un apjomus.

Būtiskākā prioritāte, kas ilgstoši netika atbalstīta, bet no 2022.gada ir atbalstīta daļēji, ir atalgojuma līmeņa celšana iestādē. Ik gadu prioritārajos pasākumos tiek iekļauts pieprasījums izlīdzinātu mēnešalgu likmju nodrošināšanai Zemkopības ministrijas padotības iestādēs.

PVD prioritāro pasākumu finansējuma apmēra sadalījums

2019.–2024. gadā (milj. euro)

Prioritārie pasākumi	2019. gads	2020. gads	2021. gads	2022. gads	2023. gads	2024. gads
Pieprasīts	2,55	4,90	4,31	3,06	3,07	2,42
Piešķirts	0	0	0	1,95	1,50	1,44

Sadarbība ar nozaru pārstāvjiem un sabiedrību

Komunikācijai un dialogam ar sabiedrību ir nozīmīga loma PVD ilgtermiņa mērķu īstenošanā. Lai veicinātu savstarpēju izpratni par nozares uzraudzību, uzlabotu un pilnveidotu to, PVD uztur dialogu ar plašu nozari pārstāvošo sabiedrisko organizāciju spektru.

Pārtikas nozarē visciešākā sadarbība PVD izveidojusies ar Latvijas Pārtikas uzņēmumu federāciju, Latvijas tirgotāju asociāciju, Latvijas viesnīcu un restorānu asociāciju, Izglītības iestāžu ēdinātāju asociāciju, Latvijas bioloģiskās lauksaimniecības asociāciju, Latvijas Tirgotāju savienību, Latvijas Lauku tūrisma asociāciju "Lauku ceļotājs", kā arī dažādām gaļas pārstrādātājus, zivsaimniekus, piensaimniekus, olu ražotājus, maizniekus, alkoholisko un bezalkoholisko dzērienu ražotājus, kā arī biteniekus pārstāvošajām organizācijām.

Veterinārās uzraudzības jomā PVD sadarbojas ar asociācijām un biedrībām, kas pārstāv dažādu dzīvnieku sugu audzēšanas nozares, dzīvnieku barības un veterināro zāļu nozares intereses pārstāvošām asociācijām, dzīvnieku labturības, aizsardzības organizācijām.

Robežkontroles jomā PVD sadarbojas ar robežkontroles procesos iesaistītajiem uzņēmējiem un uzņēmēju asociācijām, kā arī konsultē klientus par robežkontroles jautājumiem.

IKT sasniegumi un attīstība

PVD, kā viena no ZM pārraudzības iestādēm, turpinās iesākto iekļaušanos nozares centralizētajā IKT infrastruktūrā. Vienlaikus paredzēts turpināt PVD sniegto pakalpojumu digitalizāciju, papildinot publisko pakalpojumu portālu ar jauniem e-pakalpojumiem, tos integrējot ZM koplietošanas vidē, nodrošinot datu atkalizmantošanu starp resora iestādēm.

Plānošanas periodā paredzēts izstrādāt modernu ES normatīvo aktu prasībām atbilstošu veterināro zāļu reģistrācijas informācijas sistēmu, kurā uzkrātā informācija palīdzēs uzlabot pārtikas un dzīvnieku barības nekaitīguma, dzīvnieku veselības, veterināro zāļu drošuma, dzīvnieku labturības un aizsardzības prasības. Iegūtie dati par dzīvniekiem lietotajām zālēm ļaus kontrolēt atliekvielu daudzumu pārtikas produktos un blakusproduktos, kā arī plānot un organizēt pasākumus antimikrobiālās rezistences ierobežošanai.

Pretkorupcijas situācija, kā arī izšķērdēšana, interešu konflikti

PVD Pretkorupcijas pasākumu plāns, kas tiek aktualizēts reizi gadā, reglamentē un nosaka veicamos uzdevumus par lēmuma pieņemšanas procesu, interešu konfliktiem, personāla vadību, konfidencialitāti, disciplināro uzraudzību, publiskajām attiecībām, inspekcijas kārtību, dokumentu kopumiem un administratīvās darbības uzraudzību. Pamatojoties uz veikto korupcijas risku analīzi, ir noteiktas galvenās korupcijas riska zonas noteiktajās amatu grupās.

Lai novērstu iespējamās interešu konflikta situācijas, nodrošinot objektīvus, savlaicīgus un efektīvus iekšējās kontroles pasākumus, PVD noteikta vienota kārtībā amatpersonu amatu savienošanai.

Novērtējot personāla atlases procesa nozīmi preventīvo pasākumu kopumā, personāla atlases procesā tiek izmantotas metodes, kas ļauj preventīvi identificēt pretendentu zināšanas un izpratni par pretkorupcijas jautājumiem un amatpersonas nozīmi valsts struktūrā.

Iepirkumu procedūra PVD ir centralizēta, tādējādi uzraudzība un procesa vadība ir pārskatāma.

Profesionālās darbības reglamentējošās procedūras izstrādātas atbilstoši katrai PVD darbības jomai, skaidri definējot procesu norisi. Lai nodrošinātu PVD ilgtermiņa ieguldījumu un krājumu norakstīšanas attaisnojuma dokumentu izskatīšanu, PVD iekšējās kontroles daļas pārstāvis iekļauts ilgtermiņa ieguldījumu un krājumu norakstīšanas komisijas sastāvā.

Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 24. panta ietverto regulējumu, kā arī lai preventīvi mazinātu korupcijas riskus iepirkumos, kā arī prettiesisku rīcību ar valsts, pašvaldību un to kapitālsabiedrību mantu un finanšu līdzekļiem, iekšējās kontroles daļas pārstāvis iekļauts PVD iepirkumu komisijas sastāvā.

Pastāvīgi tiek sniegtas konsultācijas PVD amatpersonām par korupcijas riskiem. Regulāri tiek plānotas nepieciešamās apmācības PVD amatpersonām par jautājumiem, kas saistīti ar korupcijas riskiem.

Riski iestādes darbībā

Iestādes darbības pilnvērtīgu funkcionalitāti iespējams nodrošināt, izpildot trīs svarīgus priekšnosacījumus:

- 1) piesaistot un noturot augsti kvalificētu, profesionālu un lojālu personālu;
- 2) nodrošinot materiāli tehniskos resursus iestādes pamatdarbības nodrošināšanai un attīstībai;
- 3) nodrošinot finansējumu uzraudzības programmu, tostarp – laboratoriskās kontroles programmu īstenošanai pārtikas aprītē, dzīvnieku veselībā un robežkontrolē.

PVD darbības stratēģijas darbības laikā apzināti šādi iespējamie būtiskākie riski:

Iekšējie riski	
Nosaukums	Iespējamās rīcības risku novēršanai, ietekmes mazināšanai
Nepietiekama vai trūkstoša nodarbināto kvalifikācija, lai nodrošinātu PVD funkciju izpildi.	Kvalifikācijas celšana, tostarp iespēja izmantot EK mācību platformas, Valsts administrācijas skolas un Valsts kancelejas piedāvātos pilnveides kursus valsts pārvaldes darbiniekiem.
Nodarbināto izdegšana	Sekmēt atvaļinājumu pilnvērtīgu izmantošanu, veicināt samērīgu pienākumu sadali un nodarbināto labbūtību.
Ārējie riski	
Nosaukums	Iespējamās rīcības novēršanai, ietekmes mazināšanai
Jaunu funkciju, kas nav PVD kompetencē, deleģēšana bez papildus finansējuma un amata vietu piešķiršanas.	Precīzi apzināt funkcijas un to robežas, un prioritāri veikt tikai normatīvajos aktos noteiktās tiešās funkcijas.
Nozares speciālistu trūkums darba tirgū un novecošanās	Konkurētspējīga atalgojuma nodrošināšana, lai augsti kvalificēti nozares speciālisti izvēlētos darbu valsts pārvaldē.
Jauns risks, kurš var ietekmēt valstī radušos 1.kategorijas gaļas – kaulu miltu atbilstošu likvidēšanas nodrošināšanu, ņemot vērā finanšu un vides aspektus.	Valstij nepieciešams dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu sadedzināšanas vai līdzsadedzināšanas uzņēmums, kurā likvidēt 1. kategorijas gaļas – kaulu miltus, līdz ar to ievērojami samazinot poligonā aprakšanai paredzētos materiālu apjomus un finanšu izdevumus.
Jauni pārtikas nekaitīguma apdraudējumi.	Informācijas apmaiņa ar citu valstu kompetentajām iestādēm, zinātniekiem, finansējuma piesaiste riska vadības pasākumiem.
Dzīvnieku infekcijas slimību uzliesmojumi.	Pastāvīga veterinārās epidemioloģiskās situācijas izvērtēšana, slimību izziņošanas sistēmas uzturēšana, veterināro speciālistu augstas profesionalitātes nodrošināšana, sadarbības veicināšana ar iesaistītajām valsts un pašvaldību iestādēm, pietiekama finansējuma nodrošināšana slimību profilakses, uzraudzības un izskaušanas pasākumiem.
Pieaugošs kontrolējamo kravu skaits	Attīstoties starptautiskajai tirdzniecībai nav prognozējams pieaugošo kravu apjoms. Lai efektīvi veiktu kontroles ar esošajiem personāla resursiem, tās tiek balstītas uz riska analīzi, tādējādi samazinot kopējo sūtījumu kontroles laiku. Lai sekmētu tirdzniecības uzlabošanu papildus nepieciešami inspektori un tehniskais atbalsts.
RKP darbības ierobežošana neatbilstošās infrastruktūras dēļ.	Jārod finansējums atbilstošas infrastruktūras izbūvei - RKP Silene (atvērītu un saldētu produktu kontrolei), RKP Daugavpils un RKP Rēzekne (cisternās vesto sūtījumu izkraušanai un uzglabāšanai), visu autoceļu un dzelzceļu RKP infrastruktūras uzlabošana koku un kokmateriālu sūtījumu izkraušanai un uzglabāšanai.

Nepietiekamu resursu sekas var būt samazināts inspekciju skaits gandrīz visos pārtikas aprites posmos. Inspekciju skaita samazinājuma rezultātā netiks operatīvi konstatēti pārkāpumi pārtikas aprītē, kas ilgtermiņā varētu veicināt normatīvo aktu prasībām neatbilstošas un bīstamas pārtikas nonākšanu aprītē, kas savukārt palielinās draudus patērētāju veselībai, veicinās saslimstības ar pārtiku izraisītām infekcijām pieaugumu, tādējādi negatīvi ietekmējot sociāli-ekonomisko situāciju valstī. Var tikt apšaubītas PVD, kā kompetentās institūcijas, garantijas Latvijā ražotu produktu tirdzniecībai ES kopējā tirgū un to eksportam uz trešajām valstīm, tādējādi praktiski izslēdzot Latvijas izcelsmes pārtikas produktus no starptautiskajiem tirgiem.

PVD institucionālās prioritātes, to mērķi un rezultāti

Stratēģijas darbības laikā noteiktas šādas institūcijas kapacitātes attīstības un pārvaldības prioritātes:

- 1) nodarbināto kapacitāte un kvalifikācija;
- 2) lietpratīga PVD iekšējo un ārējo procesu pilnveidošana;
- 3) racionāla resursu izmantošana un pilnveidošana;
- 4) iestādes komunikācija ar sabiedrību;
- 5) PVD interešu pārstāvēšana ES un ārvalstu institūcijās.

1. Prioritāte: Nodarbināto kapacitāte un kvalifikācija

1. Mērķis: Profesionāla un efektīva PVD deleģēto funkciju izpilde.

PVD personāla apjoms profesionālās uzraudzības jomās ir nepietiekams, lai izpildītu PVD noteiktos galvenos uzdevumus nepieciešamajā kvalitātē un apmērā. Šo problēmu izceļ šādas tendences: personāla nogurums un vidējā vecuma pieaugums (2020. gada decembrī vidējais vecums ir 49 gadi, 2018. gadā tie ir 48 gadi, vēl iepriekš – 47 gadi), esošo funkciju izpildes augošās prasības, papildu funkciju deleģējums, nepiešķirot papildu amatu vietas un budžetu. Aktuāls ir jautājums par specifisko profesionālo jomu speciālistu noturēšanu ilgtermiņā PVD. Atalgojuma lielums pret pienākumu un atbildības apjomu joprojām ir nesamērīgi zems. Visu iepriekš minēto problēmu uzskaitījums ir un būs aktualitāte PVD institucionālās kapacitātes attīstībai, nodrošinot valsts deleģēto funkciju izpildi.

Uzdevumi:

- Veidot un attīstīt PVD vērtību un ētikas principus īstenojošu, profesionālu speciālistu ar labām komunikācijas prasmēm, kas, veicot darba pienākumus, vienlaikus uzlabo uzņēmējdarbības kvalitāti un tās sadarbību ar valsts pārvaldi;
- Uzlabot personāla funkciju izpildes efektivitāti, nodrošinot mācības un inovatīvu, sakārtotu digitālo vidi veiksmīgai un attīstošai funkciju veikšanai;
- Mērķtiecīgi analizēt personāla pienākumus un iesaistīties atalgojuma kapacitātes uzlabošanā.

Rādītāji

Nr.	Sasniedzamais rezultāts (pārmaiņas)	Snieguma rādītājs/mērvienība/	Rezultatīvā rādītāja skaitliskā vērtība (pa gadiem)						
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1.	PVD speciālistu profesionālās kvalifikācijas paaugstināšana.	Apmācīto darbinieku skaits.	580	580	580	580	580	580	580
		PVD nodarbināto dalības koordinēšana EKursos (BTSF). (Dalībnieku skaits EKursos.)	150	150	150	150	150	150	150
2.	Nodrošināta PVD "Jauno darbinieku diena".	Pasākumu skaits.	0	1	2	2	2	2	2
3.	Nodrošināta PVD personāla vadības procesu digitālizācija.	Digitalizēto procesu skaits.	4	4	5	5	5	5	5

2. Prioritāte: Lietpratīga PVD iekšējo un ārējo procesu pilnveidošana

2. Mērķis: Vienota un droša saziņa ar PVD, paplašinot e-pakalpojumu klāstu.

PVD, lai nodrošinātu pilnvērtīgu uzraudzību un kvalitatīvu klientu apkalpošanu ir uzsācis savu pakalpojumu digitālo transformāciju, ieviešot virkni e-pakalpojumu, t.sk. uzraudzības procesā ir ieviesti digitālie rīki, kas padara uzraudzības procesu mobilāku un pārskatāmāku.

PVD, turpinot pilnveidot pakalpojumu pieejamību un kvalitāti ieviešot dažādus e-pakalpojumus, izvērtē pieejamo finansējumu un jau esošos valsts pārvaldes pieejamos digitālos risinājumus. Izmantojot vienotos valsts pārvaldes pieejamos digitālos risinājumus (VARAM risinājumu e-formas e-adreses vidē), PVD nodrošinās klientiem iespēju veikt strukturētu datu ievadi un nosūtīšanu atbilstoši Oficiālās elektroniskās adreses likumam. Risinājums ļaus PVD bez papildus finanšu līdzekļu piesaistes digitalizēt vienkāršus, taču pieprasītus pakalpojumus (1. rādītājs tabulā).

Neskatoties, ka virknei pakalpojumu klienti var pieteikties, izmantojot e-pakalpojumu, tomēr daudzos gadījumos klienti izmanto citus saziņas kanālus – papīra formāta dokumentu iesniegšana klātienē vai nosūtīšana pa pastu, elektroniski dokumenti e-pastā. Tādēļ būtiski ir veicināt klientu pieteikšanos e-pakalpojuma vidē, tādejādi nodrošinot strukturētu, ātru un drošu pakalpojumu (2.rādītājs tabulā)

Rādītāji

Nr.	Sasniedzamais rezultāts (pārmaiņas)	Snieguma rādītājs/mērvienība/	Rezultatīvā rādītāja skaitliskā vērtība (pa gadiem)						
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1.	ieviesti jauni PVD pakalpojumi e-formātā	skaits	6	2	2	2	2	2	2
2.	e-pakalpojuma izmantošanas pieaugums	procenti	12%	16%	18%	20%	22%	24%	26%

3. Prioritāte: Racionāla resursu izmantošana un pilnveidošana

3. Mērķis: Nodrošināt racionālu PVD funkciju izpildi un ekonomisku budžeta līdzekļu izmantošanu.

PVD esošo materiālo un IT resursu, kā arī piešķirto finanšu resursus sadale starp darbības virzieniem un veicamajiem uzdevumiem notiek koordinēti un sinerģiski, lai to izmantošana būtu iespējami racionālāka un efektīvāka.

Lai klienti un darbinieki saņemtu augstas kvalitātes IKT atbalsta pakalpojumus, liela uzmanība tiek pievērsta digitālās transformācijas atbalstam. Turpinās pasākumi, lai pārietu uz elektroniskiem dokumentiem, maksimāli samazinot papīra dokumentu apri.

PVD tiek īstenoti pasākumi, lai autotransportu funkciju izpildei izmantotu optimāli un efektīvi, - katru gadu tiek izvērtēts nepieciešamo automašīnu skaits. PVD lietošanā nodotā valsts nekustamā īpašuma izmantošana un apsaimniekošana tiek veikta racionāli, pieejamo finanšu līdzekļu apjomā. PVD aktīvi piedalās resora organizētos centralizētos iepirkumos, kā arī veic profesionālo funkciju nodrošināšanai nepieciešamo iepirkumu īstenošanu.

4. Prioritāte: iestādes komunikācija ar sabiedrību

4. Mērķis: PVD publiskās komunikācijas mērķis ir par pārtikas nekaitīgumu un kvalitāti informēta un izglītota sabiedrība, kas zina savas patērētāja tiesības un spēj tās īstenot, pateicoties savlaicīgi sniegtai un saprotamai informācijai; sabiedrība, kas izprot dzīvnieka lomu cilvēka dzīvē, ar cieņu un izpratni izturas pret dzīvnieku labturību un nodrošina dzīvniekiem pienācīgus apstākļus un veterināro aprūpi.

Lai sasniegtu savus publiskās komunikācijas mērķus, PVD izmanto dažādus sabiedrībai pieņemamus un pieejamus komunikācijas kanālus – iestādes tīmekļvietni, plašsaziņas līdzekļus, dažādus sociālos medijus, kā arī citus saziņas veidus.

Sasniedzamais rezultāts (pārmaiņas)	Snieguma rādītājs/mērvienība/	Rezultatīvā rādītāja skaitliskā vērtība (pa gadiem)						
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Par PVD darbību informēta sabiedrība	Preses relīzes/ skaits gadā	30	30	30	30	30	30	30
	Publikācijas medijos/ skaits gadā	4000	4000	4000	4000	4000	4000	4000
	Publikācijas PVD tīmekļvietnē/ skaits gadā	40	40	40	40	40	40	40
	Publikācijas PVD sociālo mediju kontos - Twitter un Facebook/ skaits katrā no kontiem gadā	50	50	50	50	50	50	50
	Izstrādātas infografikas/ skaits gadā	4	4	4	4	4	4	4
	Izdoti informatīvie materiāli/ skaits gadā	4	4	4	4	4	4	4

5. Prioritāte: PVD interešu pārstāvniecība ES un ārvalstu institūcijās

5. Mērķis: Komunikācijas un sadarbības īstenošana, nodrošinot efektīvu ES tiesību aktu ieviešanu, kā arī pieredzes nodošana ES likumdošanas transponēšanai un īstenošanai trešajās valstīs.

PVD ir kompetentā iestāde, kas nodrošina Valsts daudzgadu kontroles plāna pārtikas aprites, veterinārajā un augu veselības valsts uzraudzībā un tā ikgadējo ziņojumu sagatavošanu un iesniegšanu EK, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2017.gada 15.marta Regulu (EK) 2017/625 par oficiālo kontroli. PVD eksperti piedalās EK un EP darba grupās par ES normatīvo aktu ieviešanas un ES interešu jautājumiem trešajās valstīs (tirdzniecība, sadarbības attīstība u.c.), pārstāvot PVD intereses. EK DG SANTE regulāri veic auditus ES normatīvajos aktos noteiktajās jomās, kurās uzraudzību un kontroli īsteno PVD.

PVD ir Starptautiskās dzīvnieku veselības organizācijas (OIE) biedrs. Biedra statuss dod iespēju Latvijai iegūt no dzīvnieku infekcijas slimībām brīvas valsts statusu, tādējādi veicinot eksporta aktivitātes, kā arī rada iespēju PVD speciālistiem piedalīties OIE organizētajos semināros, apmācībās un konferencēs, papildinot zināšanas un iegūstot starptautisko pieredzi dzīvnieku veselības un labturības jomās. Notiek pastāvīga informācijas apmaiņa par dzīvnieku veselības statusu un situāciju dzīvnieku infekcijas slimību jomā pasaulē. PVD katru gadu sniedz OIE statistikas datus par antibiotiku patēriņu Latvijā un piedalās OIE statistikas pārskatu veidošanā.

PVD piedalās arī EFSA darba grupās un pieredzes apmaiņā, kā arī iesniedz normatīvajos aktos noteiktus pārskatus, piem., zoonožu uzraudzības ziņojumu. PVD ir pārstāvniecība (kontaktpunkts) speciālajās darba grupās (dzīvnieku veselības un labturības jomā, zoonožu un transmisīvo sūkļveida encefalopātiju (TSE) grupā).

PVD eksperti ir iesaistīti Eiropas Zāļu aģentūras (EMA) funkciju nodrošināšanā, veicot centralizēti reģistrēto veterināro zāļu aprakstu lingvistisko pārbaudi, recenzējot centrāli reģistrēto zāļu novērtējuma ziņojumus, sniedzot un analizējot informāciju par Latvijas Veterināro zāļu reģistrā iekļautajām zālēm, apkopojot un analizējot antibiotiku pārdošanas datus un piedaloties Eiropas veterināro antibiotiku uzraudzības programmā (ESVAC), veicot veterināro zāļu periodisko drošības ziņojumu novērtēšanu, kā arī nodrošinot Latvijas ekspertu darbu EMA darba grupās.

PVD iesaistīts aktuālās informācijas apmaiņā ar Pasaules veselības organizāciju (WHO) par epizootisko situāciju un trakumsērgas uzraudzību.

PVD aktīvi darbojas Ziemeļvalstu Padomes Ziemeļvalstu-Baltijas valstu Veterināro ārkārtas situāciju grupā, kuras ietvaros regulāri tiek apspriesti jautājumi par iestāžu reaģētspēju sevišķi bīstamu infekcijas slimību uzliesmojumu vai to draudu gadījumos, notiek kopīgas situāciju simulācijas, apmācības un semināri.

Rādītāji

Nr.	Sasniedzamais rezultāts (pārmaiņas)	Snieguma rādītājs/mērvienība/	Rezultatīvā rādītāja skaitliskā vērtība (pa gadiem)						
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1.	PVD speciālistu dalība EK un EP darba grupās.	Darba grupas, kuru darbā piedalās PVD speciālisti (skaits)	9	10	11	12	12	12	12
2.	PVD dalība ES mērķsadarbības realizācijā.	Piedalīšanās ES finansētos projektos trešajās valstīs (projektu skaits)	3	3	3	3	3	3	3

PVD darbības virzieni

Iestādes kompetences nozaru attīstība un atbilstošās budžeta programmas un apakšprogrammas tiek grupētas šādu darbības virzienu ietvaros:

- 1) pārtikas aprites valsts uzraudzība;
- 2) veterinārā valsts uzraudzība;
- 3) veterinārā, fitosanitārā, pārtikas nekaitīguma un nepārtikas preču drošuma uzraudzība valsts robežas kontroles punktos;
- 4) pārtikas krāpniecības un ēnu ekonomikas atklāšana PVD uzraudzības jomās;
- 5) dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu eksporta uzraudzība.

1. Darbības virziens:

Pārtikas aprites valsts uzraudzība.

Mērķis: patērētāju veselībai nekaitīga un kvalitatīva pārtika.

Pārtikas aprites valsts uzraudzība ir valsts institūciju saskaņotu un konsekventu darbību sistēma, lai visos pārtikas aprites posmos tiktu nodrošināta uzraudzība un kontrole noteikto prasību izpildē, kā rezultātā aprītē nonāktu patērētāju veselībai un dzīvībai nekaitīga un kvalitatīva pārtika, tādējādi radot apstākļus cilvēku veselības veicināšanai un saglabāšanai, t.sk., pārtikas izraisīto saslimšanu līmeņa samazināšanai, patērētāju tiesību aizsardzībai, iekšējā pārtikas tirgus sakārtošanai, Latvijā ražotās pārtikas konkurētspējas palielināšanai iekšējā un starptautiskajā tirgū.

Darbības virziena mērķa sasniegšanai PVD ir izveidojis un uztur Latvijas apstākļiem un ES prasībām atbilstošu uzraudzības sistēmu, kuras administratīvā kapacitāte un resursi tiek racionāli izmantoti ar PVD pārvaldības, darbību reglamentu un plānošanas dokumentu palīdzību. Katru gadu PVD turpina pārtikas aprites uzraudzības sistēmas optimizāciju atbilstoši prioritārajiem virzieniem un normatīvo aktu prasībām, ar kurām tiek reglamentētas higiēnas, nekaitīguma un kvalitātes prasības, kā arī oficiālās kontroles darbības, tādējādi nodrošinot pārtikas uzraudzības sistēmas elastīgumu un noturību.

Pārtikas aprites valsts uzraudzības un kontroles rezultativitāte un efektivitāte lielā mērā ir atkarīga no tā, cik adekvāti reālajiem nosacījumiem, t.sk., iespējamā riska faktoriem, un cik mērķtiecīgi tiek plānotas un veiktas valsts uzraudzības un kontroles darbības. Tādēļ PVD katru gadu izstrādā Pārtikas aprites valsts uzraudzības un kontroles programmu, kas ir viens no vissvarīgākajiem komponentiem visā uzraudzības sistēmā, jo ietver sevī kā valsts politikas mērķus pārtikas aprītē un uzdevumus šo mērķu sasniegšanai, tā atbilstošās profesionālas uzraudzības darbības.

PVD centrālā pārvalde un 11 teritoriālās struktūrvienības nodrošina pārtikas aprites valsts uzraudzību un kontroli šādās pārtikas aprites jomās un virzienos:

- gaļas ieguve un gaļas produktu ražošana;
- piena pārstrāde un piena produktu ražošana;
- zvejas produktu ieguve un apstrāde ražošana;
- olu šķirošana, iepakojšana un olu produktu ražošana;
- augu un jauktas izcelsmes produktu ieguve un ražošana;
- dzeramā ūdens, avota ūdens, dabīgā minerālūdens un dzērienu ražošana;
- specifiskās pārtikas ražošana (varžu kājiņas, gliemeži, dradži, kolagēns, apstrādāti kuņģi, pūšļi un zarnas);
- pārtikā neizmantojamo dzīvnieku izcelsmes produktu un atvasinātu produktu savākšana; transportēšana, pārstrāde un iznīcināšana;
- bioloģiskās lauksaimniecības produktu ieguve un ražošana;
- biškoptības produktu ieguve un ražošana;
- uztura bagātinātāju ražošana;
- pārtikas piedevu, pārtikas aromatizētāju un fermentu ražošana;
- pārtikas vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, t.sk. sabiedriskā ēdināšanā;
- pārtikas eksports un tirdzniecība ES;

- lauksaimniecības produktu tirgus kopīgās organizācijas pasākumos (intervences, tiešie atbalsta pasākumi, eksporta kompensācijas, dzīvnieku liemeņu klasifikācija, cenu ziņošanas sistēma);
- ES pārtikas kvalitātes shēmu (aizsargātas cilmes vietas nosaukums, aizsargāta ģeogrāfiskās izcelsmes norāde, garantēta tradicionālā īpatnība) un nacionālās pārtikas kvalitātes shēmas uzraudzība;
- svaigu augļu un dārzeņu kvalitātes un klasifikācijas atbilstības tirdzniecības standartiem novērtēšana;
- putnu gaļas atbilstības tirdzniecības standartiem novērtēšana;
- saskarei ar pārtiku paredzēto materiālu un izstrādājumu ražošana, pārstrāde un izplatīšana;
- uztura normu ievērošana izglītības, sociālās aprūpes un ārstniecības iestādēs;
- atbalsta programmas "Piens un augļi skolai" izpildes kontrole;
- "Zaļā publiskā iepirkuma" atbilstības līguma nosacījumiem kontrole;
- specifisko pārtikas produktu (uztura bagātinātājus, noteiktās grupās ietilpstošus pārtikas produktus, dabīgo minerālūdeni) izvērtēšana un reģistrācija, kā arī pieteikumu par pārtikas produktu aizsargātu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu, aizsargātu cilmes vietas nosaukumu vai garantētu tradicionālo īpatnību reģistrāciju izvērtēšanas nodrošināšana ES dalībvalsts līmenī.

PVD reģistrēti 34 830 pārtikas aprītē iesaistīti uzņēmumi, no tiem: 14 094 pārtikas tirdzniecības, 6869 sabiedriskās ēdināšanas, 1063 dzīvnieku izcelsmes produktu ražošanas, 219 dzīvnieku izcelsmes pārtikā neizmantojamo blakusproduktu, 6649 augu un jauktas izcelsmes pārtikas ražošanas, 1587 materiālu un priekšmetu, kas paredzēti saskarei ar pārtiku un 4349 bioloģiskās lauksaimniecības uzņēmumi (dati uz 01.01.2021.). Uzņēmumu skaitam pēdējo trīs gadu periodā ir tendence pieaugt, jo uzņēmumiem ir pieejami dažādi ES finanšu atbalsta projekti, kuru rezultātā tiek veidoti jauni uzņēmumi, kā arī rekonstruēti esošie uzņēmumi.

PVD 2020.gadā, reaģējot uz ārkārtējas situācijas izsludināšanu valstī sakarā ar Covid-19 uzliesmojumu, pārtikas aprites kontroles jomā ir realizējis pasākumu kompleksu ar mērķi nodrošināt sabiedrībai un uzņēmējiem vitāli svarīgo funkciju īstenošanu. Ikdienas pasākumos aktīvi piemērots princips "Konsultē vispirms", kura ietvaros tika sniegtas profesionālās konsultācijas pārtikas nozares asociācijām, pašvaldībām un atsevišķiem uzņēmumiem. Tai pat laikā sniegtas rekomendācijas uzņēmumu vadītājiem un pārtikas inspektoriem par rīcību ārkārtējas situācijas laikā attiecībā uz COVID-19 inficēšanās riska mazināšanu. Sagatavoti ieteikumi Latvijas Pašvaldību savienībai par higiēnas prasībām, veicot gatavo ēdienu piegādi ārkārtējās situācijas laikā (publicēti PVD tīmekļvietnē), kā arī sadarbībā ar Latvijas Restorānu biedrību izstrādātas vadlīnijas par labu higiēnas praksi ēdienu piegādes posmā.

Tika izmēģinātas jaunās inspekcijas metodes: veiktas dažu pārtikas uzņēmumu pārbaudes tiešsaistes (video) režīmā, kā arī, lai neietekmētu uzņēmuma darbību ieviesto COVID-19 inficēšanās ierobežojumu dēļ, veikta attālināta atzišanas procedūra. 2020. gadā pārtikas inspektori veikuši 34 176 pārbaudes (2019.gadā – 39 703). Veikto pārbaudžu skaita samazinājums par 14% (salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu) ir saistīts ar sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu darba ierobežojumiem sakarā ar COVID-19 kontroles pasākumiem, kā arī PVD īstenoto elastīgu, uz riska balstītu pieeju pārtikas uzņēmumu kontrolei, proti, plānveida pārbaudes zema riska uzņēmumos un mājražošanas uzņēmumos tika pārceltas uz vēlāku laiku vai nākamo plānošanas periodu.

Turpmāko divu gadu laikā PVD turpinās valsts pārtikas aprites uzraudzības sistēmas adaptāciju funkcionēšanai Covid-19 pandēmijas apstākļos.

Stratēģijas darbības laikam pārtikas aprites valsts uzraudzībā un kontrolē ir izvirzīti šādi prioritārie pasākumi:

- Pilnveidot valsts pārtikas uzraudzības un kontroles sistēmu, reaģējot uz izmaiņām ES un Latvijas politikas plānošanas dokumentos un normatīvajos aktos.
- Turpināt valsts pārtikas aprites uzraudzības un kontroles sistēmas adaptāciju funkcionēšanai Covid-19 pandēmijas apstākļos.
- Pastiprināta ēdināšanas pakalpojumu sniedzēju izglītības iestādēs kontrole, izmantojot laboratoriskās kontroles metodes.
- Bērnu pārtikas ražotāju kontrole, izmantojot laboratoriskās kontroles metodes.
- Specifisko zoonožu ierosinātāju kontrole pārtikas produktos.
- Dalība pārtikas produktu eksportu veicinošu pasākumu kompleksa īstenošanā.
- Nodrošināt PVD funkcijas īstenošanu attiecībā uz pārtikas kvalitātes shēmām, tostarp organizējot tematiskās pārbaudes.
- Pārtikas aprītē iesaistīto uzņēmumu HACCP sistēmas auditi saskaņā ar ikgadējo audita programmu.
- Kautuvju oficiālās kontroles sistēmas pilnveidošana.
- Dalība Eiropas "Viena veselība" rīcības plāna pret antibakteriālajiem līdzekļiem izveidojušās rezistences (AMR) īstenošanā.
- Kontrolēt uztura normu ievērošanu izglītības, sociālās aprūpes un ārstniecības iestādēs.
- "Zaļā publiskā iepirkuma" produktu atbilstības kontrole iepirkuma līguma nosacījumiem izglītības, sociālās aprūpes un ārstniecības iestāžu ēdināšanas uzņēmumos, kā arī Tieslietu ministrijas un Nacionālo bruņoto spēku struktūrvienībās.
- Kontroles un uzraudzības sistēmas pilnveidošana bioloģiskās lauksaimniecības jomā, lai nodrošinātu bioloģisko uzņēmumu konkurētspēju ES lauksaimniecības produktu tirgū, un uzturētu un attaisnotu patērētāju uzticību bioloģiskiem produktiem, ņemot vērā jauno normatīvo aktu prasības, kas stājas spēkā no 2022.gada 1.janvāra.
- Āfrikas cūku mēra, putnu gripas un citu aktuālo infekcijas slimību uzraudzības pasākumu koordinēšana dzīvnieku izcelsmes produkcijas ražošanas uzņēmumos.

Rādītāji.

Nr.	Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Skaitliskā vērtība						
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1.	Pārtikas aprītē iesaistīto uzņēmumu uzraudzība un kontrole	Uzņēmumu īpatsvars % no kopējā pārbaudīto uzņēmumu skaita, kuros ir konstatēti būtiski pārkāpumi, kas ietekmē pārtikas produktu kvalitāti un nekaitīgumu.	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1
2.	Nodrošināta laboratorisko kontroles programmu izpilde.	Izpildītas laboratoriskās kontroles programmas (skaits)	16	16	16	16	16	16	16
3.	Inspektora darba nepilnības, kuras tika konstatētas iepriekšējā virsuzraudzībā, ir novērstas.	Novērsto inspektoru darba nepilnību īpatsvars (%)	100	100	100	100	100	100	100
4.	Veikti uzņēmumu HACCP sistēmu auditi.	Izpildītas HACCP sistēmu auditu programmas (skaits).	20	20	20	20	20	20	20

5.	Pārtikas aprītē iesaistīto uzņēmumu uzraudzība un kontrole.	Veiktas pārbaudes pārtikas uzņēmumos (skaits).	37 800	40 884*	40 884*	40 884*	40 884*	40 884*	40 884*
6.	Produktu vērtēšana un reģistrācija (līdz 2022.gadam)	Izvērtēti un reģistrēti pārtikas produkti un veterinārās zāles: izvērtēti un reģistrēti pārtikas produkti (skaits)	880	880	-	-	-	-	-
7.	Pārtikas produktu izvērtēšana un reģistrācija (sākot no 2023.gada)	Pieņemtie lēmumi administratīvajās lietās pārtikas produktu izvērtēšanas un reģistrācijas jomā (skaits)	-	-	1200	1200	1200	1200	1200

* Rezultatīvais rādītājs var tikt sasniegts, ja tiks apstiprinātas prioritāro pasākumu ietvaros pieprasītās pārtikas inspektoru amata vietas.

Darbības virziens tiek finansēts šādu budžeta apakšprogrammu ietvaros:

20.01.00 "Pārtikas nekaitīguma un dzīvnieku veselības valsts uzraudzība un kontrole";

70.06.00 "Izdevumi citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošanai".

2. Darbības virziens:

Veterinārā valsts uzraudzība.

Stratēģiskais mērķis ir veikt visaptverošu uzraudzību un kontroli dzīvnieku veselības, labturības, dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktu primārās ražošanas, dzīvnieku barības aprites, blakusproduktu un veterināro zāļu aprites uzraudzības jomās, lai nodrošinātu patērētājiem nekaitīgu pārtikas produktu un to izejvielu primāro ražošanu, ganāmpulku labturību, kā arī tirdzniecības, t.sk. eksporta aktivitātēm labvēlīgu dzīvnieku veselības statusu. Darbības virziens ietver arī veterināro zāļu novērtēšanas un reģistrācijas, un veterinārfarmaceutiskās darbības uzraudzību, kuras mērķis ir veicināt kvalitatīvu, dzīvnieku sugai un slimībai atbilstošu, farmakoloģiskās iedarbības ziņā efektīvu, cilvēku un dzīvnieku veselībai nekaitīgu veterināro zāļu pieejamību un apriti, kā arī veicinātu antimikrobiālo līdzekļu atbildīgu un piesardzīgu lietošanu.

Lai pilnvērtīgi, profesionāli un efektīvi īstenotu plašās deleģētās veterinārās uzraudzības un kontroles funkcijas, tiek izstrādāti un aktualizēti darbības reglamentējoši dokumenti:

- uz riska analīzes kritērijiem balstīts pārbaudžu plāns visās uzraudzības jomās katram kalendārajam gadam, nosakot pārbaudāmos objektus un minimālo pārbaudžu skaitu;
- barības aprites uzraudzības programma un barības paraugu ņemšanas plāns;
- dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības plāns kalendārajam gadam;
- dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības programmas, no kurām daļa izstrādātas un apstiprinātas ES līdzfinansējuma saņemšanai;
- dzīvniekiem sevišķi bīstamu infekcijas slimību apkarošanas plāns un ar to saistītās instrukcijas;
- uzraudzības procedūru izstrāde un aktualizācija. Lai nodrošinātu vienotu pieeju uzraudzības sistēmu ieviešanā, PVD ir ieviesta kvalitātes vadības sistēma - dokumentu kopums jeb procedūras, kuras izmanto uzraudzības procesos. Tās izstrādā PVD centrālā pārvalde un procedūras apstiprina ģenerāldirektors. Tādējādi tiek nodrošināta vienota pieeja valsts uzraudzības un kontroles veikšanai.

Veterinārās uzraudzības un kontroles jomas:

- dzīvnieku veselība;
- dzīvnieku labturība un aizsardzība;
- dzīvnieku barības aprīte un ēdināšana;
- dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktu primārā ražošana;
- dzīvnieku blakusproduktu un atvasināto produktu, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam, aprīte;
- zinātniskajos nolūkos izmantojamo dzīvnieku aizsardzība;
- veterināro zāļu novērtēšana un reģistrācija;
- veterinārmedicīniskā prakse (iestādes un pakalpojumu sniedzēji);
- veterināro zāļu un biocīdu aprīte;
- ciltsdarbs;
- savstarpējā atbilstība.

Lai īstenotu ZM stratēģijā noteiktos kopējos darbības virzienus, izpildītu normatīvo aktu prasības un nodrošinātu atbilstošu valsts uzraudzību un kontroli, PVD ir noteicis aktuālos stratēģiskos virzienus:

- valsts pasargāšana no dzīvnieku infekcijas slimību izplatības, to savlaicīga konstatēšana, kontrole un izskaušana, tā radot priekšnosacījumus dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu aprītei gan nacionālā, gan starptautiskā tirgū. Dzīvnieku infekcijas slimību uzraudzības un izskaušanas programmu izstrāde un ieviešana.
- PVD, LDC un BIOR administrētās datu plūsmas modernizācija, PVD kompetences ietvaros sekmējot elektronisko pakalpojumu pieejamību, uzraudzības datu apkopošanu un administrēšanu, kā arī veterināro zāļu reģistra informācijas sistēmas modernizācija un sasaiste ar Eiropas Zāļu aģentūras datu bāzēm un informācijas sistēmām.
- veicināt dzīvnieku īpašnieku apzinīgumu un izpratni par labturības jautājumiem, pienākumiem un atbildību, palīdzot samazināt dzīvnieku labturības pārkāpumu skaitu, kas saistīti ar mājas (istabas) dzīvnieku turēšanu, atsavināšanu, tirdzniecību, ar lauksaimniecības dzīvnieku turēšanu un pārvadāšanu, jo īpaši – nodrošinot dzīvnieku labturību starptautisko jeb tālo pārvadājumu jomā u.c.

Rādītāji:

Nr.	Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Skaitliskā vērtība						
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Pārbaužu skaits veterinārās uzraudzības jomā									
1.	Veiktās pārbaudes valsts veterinārās uzraudzības objektos	Īstenoto pārbaudžu skaits	19 000	19 000	19 000	19 000	19 000	19 000	19 000
2.	Pārbaudēs konstatētas būtiskas neatbilstības	Uzraudzības objektu īpatsvars no kopējā pārbaudīto uzņēmumu skaita, kuros ir konstatēti būtiski pārkāpumi, kas ietekmē dzīvnieku veselību un labturību (%)	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Dzīvnieku veselības jomā									
3.	Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības un apkarošanas programmu izpilde	Īstenoto valsts uzraudzības un	17	17	17	17	17	17	17

		apkarošanas programmu skaits							
4.	Saglabāts/iegūts no dzīvnieku infekcijas slimībām brīvas valsts statuss (saskaņā ar EK un OIE nosacījumiem) un novietnes statuss (saskaņā ar nacionālajiem nosacījumiem)	Infekcijas slimību skaits, no kurām valsts ir brīva	11	11	11	11	11	11	11
5.	Vakcīnas devas lapsu un jēnotsuņu profilaktiskai vakcinācijai pret trakumsērgu	Izmantotās vakcīnu devas (skaits miljonos)	1,16	1,16	1,16	1,16	1,16	1,16	1,16
6.	Vakcīnas devas mājpūtnu profilaktiskai vakcinācijai pret salmonelozi	Izmantotās vakcīnu devas (skaits miljonos)	6,05	6,05	6,05	6,05	6,05	6,05	6,05
7.	Vakcīnas devas mežacūku vakcinācijai pret klasisko cūku mēri	Izmantotās vakcīnu devas (skaits miljonos)	0,18	0,18	*	*	*	*	*
Lauksaimniecības dzīvnieku uzraudzības jomā									
8.	leviests pārbaužu plāns, nodrošinot vienotu uzraudzību lauksaimniecības dzīvnieku novietnēs	Izstrādāto un ieviesto pārbaužu plānu skaits	1	1	1	1	1	1	1
9.	leviests pārbaužu plāns, nodrošinot vienotu dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktu primārās ražošanas uzraudzību lauksaimniecības dzīvnieku novietnēs	Izstrādāto un ieviesto pārbaužu plānu skaits	1	1	1	1	1	1	1
10.	leviests pārbaužu plāns, nodrošinot vienotu ciltsdarba uzraudzību lauksaimniecības dzīvnieku novietnēs	Izstrādāto un ieviesto pārbaužu plānu skaits	1	1	1	1	1	1	1
11.	leviests pārbaužu plāns, nodrošinot vienotu dzīvnieku labturības uzraudzību lauksaimniecības dzīvnieku novietnēs	Izstrādāto un ieviesto pārbaužu plānu skaits	1	1	1	1	1	1	1
12.	Normatīvo aktu prasībām biodrošības jomā atbilstoša dzīvnieku turēšana	Cūku turēšanas novietņu pārbaužu īpatsvars saskaņā ar pārbaužu plānu (%)	100	100	100	100	100	100	100
13.	Novērsta neatbilstoša dzīvnieku izcelsmes primāro pārtikas produktu nonākšana pārtikas aprītē	Piena kvalitātes uzraudzība pamatojoties uz ziņojumiem LDC piena kvalitātes datu bāzē. Neatbilstību gadījumos noteikti produkcijas realizācijas aizliegumi (%)	100	100	100	100	100	100	100
14.	Nodrošinātas LAD pieprasītās pārbaudes par lauksaimnieka atbilstību noteiktām pārvaldības prasībām un laba lauksaimniecības un vides stāvokļa (LLVS) nosacījumiem, lai saņemtu tiešos maksājumus	Atbalsta pretendentu lauksaimniecības dzīvnieku novietņu pārbaudes saskaņā ar LAD veikto atlasī (%)	100	100	100	100	100	100	100
Dzīvnieku barības aprites jomā									
15.	Uz riska faktoru izvērtējuma balstīta: - uzraudzības plāna ieviešana; - barības marķējuma kontroles plāna ieviešana; - barības aprītē iesaistīto uzņēmumu auditu plānu ieviešana	Izstrādāto un ieviesto barības aprites uzņēmumu uzraudzības un barības marķējuma kontroles plānu, kā arī audita plānu skaits	3	3	3	3	3	3	3
16.	Nodrošināta normatīvo aktu prasībām atbilstošu barības aprites komersantu darbības uzsākšana	Pārbaudīto atzīstamo vai reģistrējamo komersantu īpatsvars (%)	100	100	100	100	100	100	100

17.	Apritē nonāk normatīvo aktu prasībām atbilstoša, pārbaudīta un droša barība	Izstrādāto un ieviesto barības laboratoriskās kontroles programmu skaits	1	1	1	1	1	1	1
18.	Normatīvo aktu prasībām atbilstošu barības aprites uzņēmumu darbība, nekaitīgas barības izplatīšana	Barības apritē iesaistīto uzņēmumu pārbaužu īpatsvars (%): - barības ražošanas uzņēmumos	100	100	100	100	100	100	100
		- barības izplatīšanas uzņēmumos	100	100	100	100	100	100	100
		- barības mazumtirdzniecības uzņēmumos	10	15	15	15	15	15	15
19.	Novērsta neatbilstošas barības nonākšana apritē	Ātrās brīdināšanas sistēmas ziņojumu sagatavošanas, nosūtīšanas un koordinācijas gadījumu īpatsvars (%)	100	100	100	100	100	100	100
Blakusproduktu un atvasināto produktu, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam, uzraudzības jomā									
20.	leviests pārbaužu plāns, nodrošinot valstī vienotu uzraudzību blakusproduktu aprites uzņēmumiem.	Izstrādāto un ieviesto pārbaužu plānu skaits	1	1	1	1	1	1	1
21.	Dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu un atvasināto produktu, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam, aprites prasību valsts uzraudzības un kontroles veikšana, nodrošinot normatīvo aktu prasībām atbilstošu blakusproduktu apriti:	Pamatojoties uz riska faktoriem īstenotas pārbaudes (%): blakusproduktu ražošanas un uzglabāšanas uzņēmumos	100	100	100	100	100	100	100
		blakusproduktu apstrādes, tirdzniecības, lietošanas, savākšanas, transportēšanas uzņēmumos	70	70	70	70	70	70	70
22.	Blakusproduktu apritē darbību uzsāk uzņēmumi, kas atbilst normatīvo aktu prasībām.	Atzīti uzņēmumi (%)	100	100	100	100	100	100	100
Veterināro zāļu aprites jomā									
23.	leviests pārbaužu plāns, nodrošinot vienotu uzraudzību veterināro zāļu aprites uzņēmumos	Izstrādāto un ieviesto pārbaužu plānu skaits	1	1	1	1	1	1	1
24.	Veterināro zāļu apritē iesaistās licencēti uzņēmumi	Veterinārfarmaceutiskās darbības objektu atbilstības novērtēšanas pārbaudes pirms speciālās atļaujas (licences) izsniegšanas vai pārreģistrēšanas. Licencēto uzņēmumu īpatsvars %.	100	100	100	100	100	100	100

25.	Veterināro zāļu aprītē iesaistās uzņēmumi, kas darbojas atbilstoši normatīvo aktu prasībām	Veterinārfarmaceutiskās darbības uzraudzība veterināro zāļu lieltirgotavās un aptiekās, un veterinārmedicīniskās prakses iestādēs. Pārbaudīto objektu īpatsvars %.	80	80	80	80	80	80	80
26.	Valstī īstenoti priekšnosacījumi antimikrobiālās rezistences ierobežošanai	Dalība ZM darba grupā Antimikrobiālās rezistences ierobežošanai dzīvnieku veselības jomā, līdzdalība priekšlikumu izstrādē un AMR ierobežošanas dzīvnieku veselības jomā plānā paredzēto pasākumu izpilde, %	100	100	100	100	100	100	100
27.	Biocīdu aprīte notiek atbilstoši normatīvo aktu prasībām	Biocīdu uzraudzība veterināro zāļu lieltirgotavās, veterinārajās un vispārējā tipa aptiekās. Pārbaudīto objektu īpatsvars %	50	50	50	50	50	50	50
Mājas (istabas) un izmēģinājumu dzīvnieku uzraudzības jomā									
28.	Pārbaužu plāna ieviešana	Izstrādāto un ieviesto pārbaužu plānu skaits	1	1	1	1	1	1	1
29.	Dzīvnieku turēšana, izmantošana, tirdzniecība notiek atbilstoši normatīvo aktu prasībām	Pārbaudīto objektu skaits	60	60	60	60	60	60	60
30.	Nodrošinātas pārbaudes iedzīvotāju sniegtajām sūdzībām par iespējamiem dzīvnieku labturības prasību pārkāpumiem	Saņemto iesniegumu izvērtēšanas gadījumi %	100	100	100	100	100	100	100
31.	Izmēģinājumu dzīvnieku izmantošana atbilstoši normatīvo aktu prasībām un labai zinātniskai praksei.	Izvērtēto projektu skaits	10	10	10	10	10	10	10
32.	Darbības ar izmēģinājuma dzīvniekiem izmēģinājuma projektos veic tikai atbilstoši kvalificētas personas	Izsniegto atļauju skaits par izmēģinājumu projektu atbildīgajām personām.	1	1	1	1	1	1	1
Veterināro zāļu novērtēšanas jomā									
33.	Produktu vērtēšana un reģistrācija (līdz 2022.gadam)	Izvērtētas un reģistrētas veterinārās zāles (skaits)	570	570	-	-	-	-	-
34.	Novērtētas jaunas veterinārās zālēs (sākot no 2023.gada)	Novērtēto jauno veterināro zāļu skaits	-	-	50	50	50	50	50
35.	Novērtētas izmaiņas veterināro zāļu reģistrācijas dokumentācijā (no 2023.gada)	Novērtēto veterināro zāļu skaits	-	-	550	550	550	550	550
36.	Izsniegtas Latvijā neregistrētu veterināro zāļu ieviešanas, lietošanas un izplatīšanas atļaujas	Izsniegto atļauju skaits	20	20	20	20	20	20	20
37.	Veterinārās zāles novērtētas, izsniegtas paralēlas ieviešanas atļaujas vai veiktas izmaiņas atļaujā	Novērtēto veterināro zāļu skaits	35	35	25	25	25	25	25
38.	Atbilstoši labas ražošanas prakses (GMP) prasībām novērtēti veterināro zāļu ražošanas	Novērtēto uzņēmumu skaits	1	1	1	1	1	1	1

	uzņēmumi								
39.	Apkopoti un analizēti statistikas pārskati par Latvijā izplatītajām un lietotajām veterinārajām zālēm	Sagatavoto statistikas pārskatu skaits	12	12	24	24	24	24	24
40.	Pēc EMA pieprasījuma sagatavots statistikas pārskats par antimikrobiālo līdzekļu patēriņu Latvijā iepriekšējā gadā.	Sagatavoto statistikas pārskatu skaits	1	1	2	2	2	2	2

* Plānots, ka vakcīnas nebūs nepieciešamas, jo Latvija ir atzīta par brīvu no klasiskā cūku mēra. Finansējums tiks novirzīts vakcinācijai pret trakumsērgu.

Darbības virziens tiek finansēts šādu budžeta apakšprogrammu ietvaros:

20.01.00 "Pārtikas nekaitīguma un dzīvnieku veselības valsts uzraudzība un kontrole";

70.06.00 "Izdevumi citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošanai".

3. Darbības virziens:

Veterinārā, fitosanitārā, pārtikas nekaitīguma un nepārtikas preču drošuma uzraudzība valsts robežas kontroles punktos,

lai veiktu kravu kontroli uz valsts robežas, nodrošinot augstu pārtikas nekaitīguma un nepārtikas preču drošuma, kvalitātes, patērētāju, dzīvnieku, augu veselības aizsardzības līmeni, nepieļaujot patērētāju veselībai un dzīvībai, kā arī apkārtējai videi bīstamas produkcijas un dažādu slimību ierosinātāju iekļūšanu Latvijā un pārējās ES dalībvalstīs, kas ir būtisks priekšnoteikums, lai valsts varētu iesaistīties un konkurēt starptautiskajā tirgū.

Dzīvu dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktu un dzīvnieku izcelsmes produktu, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam, kontroles uzdevums ir nodrošināt dzīvnieku un sabiedrības veselības aizsardzību. Dzīvi dzīvnieki un dzīvnieku izcelsmes produkti ir īpaši augstas riska pakāpes, jo dzīvnieku veselība cieši saistīta ar sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma aspektu, kā arī ar ekonomiskajām izmaksām, kas var rasties slimību uzliesmojumu gadījumos.

Fitosanitārās robežkontroles uzdevums ir novērst kaitīgo organismu un augu slimību ieviešanu valstī, tādējādi palielinot ražu un lauksaimniecības produktivitāti, kā arī aizsargāt apkārtējo vidi.

Pārtikas nekaitīguma kontroles uzdevums ir nodrošināt augsta līmeņa cilvēka dzīvības un veselības aizsardzību, augstu patērētāju tiesību aizsardzības līmeni un veicināt godprātīgu praksi tirdzniecībā.

Īstenojot ZM darbības stratēģijā noteiktos darbības virzienus, un, lai sasniegtu rezultātu, ka patērētāji ir nodrošināti ar nekaitīgu un kvalitatīvu pārtiku un dzīvnieku barību, ka aprītē nenonāk ES neatļauti ĢMO, ka tiek novērtēti riska faktori, kam ir tieša vai netieša ietekme uz pārtikas un barības nekaitīgumu, kā arī cilvēku uzturu, dzīvnieku veselību un labturību, un augu veselību, PVD Robežkontroles departamenta inspektori turpinās veikt sistemātiskas valsts uzraudzības un kontroles darbības 15 valsts robežas kontroles punktos un muitas noliktavās, regulāri veicot 100 % visu ievesto produktu dokumentālo pārbaudi, savukārt identitātes un fiziskā kontrole tiks balstīta uz riska analīzi.

Turpināsies sadarbība ar Valsts ieņēmumu dienesta un Valsts robežsardzes amatpersonām, kas iesaistītas sūtījumu kontrolē uz valsts ārējās robežas, kā arī ar ZM normatīvo aktu izstrādē un citu aktuālu jautājumu risināšanā. Medikamentu sūtījumu kontrolē sadarbība turpināsies ar Valsts zāļu aģentūru un Veselības inspekciju. Pastāvīgi tiks nodrošināta inspektoru regulāra apmācība, profesionālās un administratīvās darbības izvērtēšana, un, nepieciešamības gadījumos, veiktas korektīvās darbības. Regulāri tiks aktualizētas un pilnveidotas kvalitātes sistēmas metodes un procedūras atbilstoši ISO 17020 standartam.

Rādītāji.

Nr.	Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Skaitliskā vērtība						
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1.	Kravu pārbaudes Latvijas kontroles punktos uz ES ārējās robežas	Kopējais pārbaudīto kravu skaits	95 000	105 000	105 000	105 000	105 000	105 000	105 000
		Prasībām neatbilstošo kravu īpatsvars %	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
		Laboratoriski pārbaudīto kravu īpatsvars % no kopējā pārbaudīto kravu skaita	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4

Darbības virziens tiek finansēts šādas budžeta apakšprogrammas ietvaros:
20.01.00 "Pārtikas nekaitīguma un dzīvnieku veselības valsts uzraudzība un kontrole".

4. Darbības virziens:

Pārtikas krāpniecības un ēnu ekonomikas atklāšana PVD uzraudzības jomās, lai samazinātu ēnu ekonomikas īpatsvaru pārtikas un dzīvnieku barības apritē, kā arī importā un eksportā.

Latvijā ir novērojama arī negodīga pārtikas ķēdē iesaistīto uzņēmumu darbība, kuras mērķis ir gūt peļņu, tādējādi gūstot nepamatotas priekšrocības komercdarbībā un radot ievērojamus zaudējumus citiem ražotājiem, kā arī apdraudot patērētāju veselību. Krāpnieciskā vai maldinošā prakse novērojama dažādos veidos: nelegāla darbība, maldinoša informācija par produktu, nelegāla dzīvnieku, pārtikas produktu, veterināro zāļu vai dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu tirdzniecība.

Šis ir PVD valsts uzraudzības taktisks īstenošanas veids negodīgas komercprakses un tīšu normatīvo aktu pārkāpumu atklāšanai un minimizēšanai. Ņemot vērā uzraudzības jomās konstatētās tendences, kā arī ražotāju un nevalstisko organizāciju sniegto informāciju par iespējamām pārkāpumiem pārtikas apritē, PVD tiek veikta informācijas atlase, analīze un iegūto faktu padziļināta izpēte, t.sk., veicot fiziskas novērošanas un pārbaudes objektos. Prioritārās jomas tiek noteiktas, pamatojoties uz aktuālajiem riskiem un tirgus situāciju. Jomas var mainīties, saskaņā ar PVD izvirzītajām prioritātēm, nozaru aktualitātēm un risku izvērtējumu.

Rādītāji.

Nr.	Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Skaitliskā vērtība						
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1.	Atklāti uzņēmumi, kas iesaistījušies produktu (pārtikas, veterināro zāļu, dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu, barības) aprīti bez normatīvajos aktos noteiktās reģistrācijas vai atzišanas.	Pārbaudes	20	20	20	20	20	20	20
2.	Atklāta maldinoša informācija produktu (pārtika, barība) marķējumā. Sekmēta augļu un dārzeņu izsekojamība, t.sk "Zaļā iepirkuma" jomā.	Pārbaudes	30	30	30	30	30	30	30
3.	Atklāti uzņēmumi, kuru saimnieciskajā darbībā saskatāma izvairīšanās no nodokļu nomaksas pilnā apmērā (informācijas vākšana, analīze un apkopošana, atbildīgo institūciju informēšana)	Pārbaudes	5	5	5	5	5	5	5
4.	Samazināta dzīvnieku, t.sk mājas (istabas) dzīvnieku, nelikumīgā aprīti, t.sk. e vidē.	Pārbaudes	15	15	15	15	15	15	15
5.	Pārtikas, barības krāpniecības monitorings saistībā ar izcelsmes, sastāva un derīguma termiņu norādēm preču marķējumā tirdzniecības uzņēmumos un e vidē.	Pārbaudes	30	30	30	30	30	30	30
7.	Dalība EK izveidotajā <i>Food Fraud Related Matter</i> darba grupā, darbs ar <i>Administrative Assistance and Cooperation system</i> un <i>Food Fraud system</i> , gadījumu izmeklēšana, iesaistīto dalībvalstu informēšana.	Pārbaudes	4	4	4	4	4	4	4

Darbības virziens tiek finansēts šādu budžeta apakšprogrammu ietvaros:
20.01.00 "Pārtikas nekaitīguma un dzīvnieku veselības valsts uzraudzība un kontrole".

5. Darbības virziens:

Dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu eksporta uzraudzība,

lai nodrošinātu ES, importētājvalstu prasībām un starptautiskajiem standartiem atbilstošu eksportam paredzētu dzīvu dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu eksporta kravu kontroli un sertifikāciju, tādējādi atbalsot eksportu un veicinot ilglaicīgas tirdzniecības attiecības.

Starptautiskās tirdzniecības attiecību un eksporta darījumu valsts uzraudzības jomas ietvaros tiek nodrošināta ES, importētājvalstu prasībām un starptautiskiem standartiem atbilstoša dzīvu dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu kontroles veikšana, dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes eksporta kravu kontrole un sertifikācija. Funkcijas izpildes nodrošināšanu veic PVD teritoriālo struktūrvienību pilnvaroti inspektori. Centrālās pārvaldes struktūrvienības nodrošina valsts uzraudzības atsevišķu posmu un struktūru metodisko vadību un veic virsuzraudzību saskaņā ar PVD apstiprinātu sertifikācijas izpildes

kvalitātes kontroles mehānismu.

Eksporta atbalstam un veicināšanai tiek uzturēta un attīstīta sadarbība ar aktuālajām un potenciālajām Latvijas eksporta mērķa valstu kompetentajām institūcijām – uzraudzības dienestiem, pārstāvniecībām, vēstniecībām u.c., kā arī komersantu konsultēšana un problēmu jautājumu risināšana. PVD starptautiskās tirdzniecības speciālisti piedalās EP un EK darba grupās ar mērķi iegūt jaunāko informāciju un nodrošināt likumdošanai atbilstošu kravu kontroli. Ir izstrādāta un ieviesta sertifikātu pieteikumu un uzskaites elektroniskā sistēma *Sertis*, kas dod iespēju eksportētājiem ātri, ērti iesniegt eksporta kravu pieteikumus un vienlaicīgi dod iespēju PVD ekspertiem veikt arī izsniegto sertifikātu uzskaiti un eksporta datu analīzi.

Rezultāti.

Nr.	Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Skaitliskā vērtība						
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1.	Nodrošināta eksportā ieinteresēto uzņēmumu iesniegumu izskatīšana.	Saņemto iesniegumu izskatīšana (%)	100	100	100	100	100	100	100
2.	Eksporta veicināšanai tiek uzturēta un attīstīta sadarbība ar aktuālajām un potenciālajām eksporta mērķa valstu kompetentajām iestādēm	Saskaņoto veterināro/ veselības sertifikātu skaits	7	5	6	5	5	5	4

Darbības virziens tiek finansēts šādu budžeta apakšprogrammu ietvaros:

20.01.00 "Pārtikas nekaitīguma un dzīvnieku veselības valsts uzraudzība un kontrole".

Pārtikas un veterinārā dienesta darbības virzieni

Pielikums

